

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Podstawy metodologii i historii archeologii**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **19-PHMA-PS-35-Arch**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: archeologia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 15 h KON
9. Liczba punktów ECTS: 1
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr hab. Michał Pawleta, prof. UAM, email: mpawleta@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Celem zajęć jest uzyskanie przez studenta podstaw wiedzy dotyczącej metodologii archeologii, odnoszących się do społecznych kontekstów funkcjonowania archeologii i popularyzacji archeologii. W trakcie zajęć prezentowane są różne modele i sposoby upowszechniania wiedzy o przeszłości przez archeologów a także strategie konceptualizacji procesów społecznego obiegu wiedzy archeologicznej. Analizowane są one w kontekście współczesnej doktryny konserwatorskiej a także teorii odnoszących się do dziedzictwa archeologicznego, rozumianego jako własność publiczna. Wskazywane są także wewnętrzne i zewnętrzne determinanty rozwoju archeologii, w tym wpływ teorii na modele jej uprawiania i sposoby interpretowania przeszłości.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Brak

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
PHMA-PS_01	Uzyskuje wiedzę na temat modeli i sposobów upowszechniania wiedzy przez archeologów	K_W01; K_W03; K_W12 K_U03; K_U06 K_K04
PHMA-PS_02	Rozumie związek pomiędzy zewnętrznymi i wewnętrznymi determinantami rozwoju archeologii i ich wpływem na strategie popularyzacyjne	K_W01; K_W03 K_W06; K_W12 K_U06; K_U08; K_U10 K_K04; K_K05; K_K06
PHMA-PS_03	Prawidłowo umiejscawia sposoby upowszechniania wiedzy archeologicznej w kontekście współczesnej doktryny konserwatorskiej i teoretycznych ujęć dziedzictwa kulturowego	K_W01; K_W03; K_W12 K_U03; K_U06; K_U08; K_U10; K_U12 K_K04; K_K05; K_K06
PHMA-PS_04	Prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami i terminami dotyczącymi procesów społecznego obiegu wiedzy archeologicznej i popularyzacji archeologii	K_W01; K_W03; K_W12 K_U03; K_U06; K_U08; K_U10; K_U12
PHMA-PS_05	Potrafi krytycznie czytać teksty archeologiczne	K_U03; K_U10; K_U12

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
TK_1 – Do kogo należy przeszłość / dziedzictwo archeologiczne?	PHMA-PS_03 PHMA-PS_04
TK_2 – Archeologia publiczna / popularyzacja archeologii	PHMA-PS_01 PHMA-PS_02 PHMA-PS_03 PHMA-PS_04 PHMA-PS_05
TK_3 – Formy obecności / doświadczania przeszłości we współczesnym świecie	PHMA-PS_01 PHMA-PS_02 PHMA-PS_03
TK_4 – Komercjalizacja archeologii	PHMA-PS_01 PHMA-PS_02 PHMA-PS_03 PHMA-PS_05
TK_5 – Archeologia w kulturze popularnej	PHMA-PS_02 PHMA-PS_04 PHMA-PS_05
TK_6 – Pseudoarcheologia i archeologie alternatywne	PHMA-PS_01 PHMA-PS_02 PHMA-PS_04 PHMA-PS_05

5. Zalecana literatura:

- Blockley M. 1998. Społeczny kontekst rekonstrukcji archeologicznych, (w:) Z. Kobyliński (red.), *Ochrona dziedzictwa archeologicznego w Europie*, Warszawa, 72-91.
- Bogacki M. Wżywianie” się w przeszłość – odtwórstwo historyczne a nauka, (w:) K. Obremski & J. Wenta (red.), *Recepcja kultury średniowiecznej w humanistyce*, Toruń: 153-96
- Brzeziński, W. 1998. Przeszłość i przyszłość rekonstrukcji stanowisk archeologicznych. W: Z. Kobyliński (red.), *Ochrona dziedzictwa archeologicznego w Europie*, Warszawa, 64-71.
- Chowaniec R. 2010. *Dziedzictwo archeologiczne w Polsce. Formy edukacji i promocji*, Warszawa.
- Deskur K. 2009. *Idea public archaeology – edukacja archeologiczna i popularyzacja archeologii*, *Fontes Archaeologici Posnanienses* 45, 283-292.
- Fagan B. 2006. Diagnosing pseudoarchaeology, (w:) B. Fagan (red.), *Archaeological fantasies: how pseudoarchaeology misrepresents the past and misleads the public*, London, New York, 23-46.
- Gancarski J. (red.), 2012. *Skanseny archeologiczne i archeologia eksperymentalna*, Krosno.
- Nowaczyk S. 2007. Archeologia festynowa – pomiędzy eksperymentem naukowym a przedstawieniem parateatralnym, (w:) M. Bogacki, M. Franz, Z. Pilarczyk (red.), *Wojskowość ludów Morza Bałtyckiego*, Toruń, 501-508.
- Pawleta M. 2016. *Przeszłość we współczesności. Studium metodologiczne archeologicznie kreowanej przeszłości w przestrzeni społecznej*, Poznań.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	PHMA-PS_01-05					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	X					
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna	X					
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	5
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		45
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania
 dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania
 dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania
 dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania
 dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania
 niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania